

CENA BRONISLAVY MÜLLEROVEJ

Program pre Českú a Slovenskú republiku

Zmysel programu

Súťaž pripomína zásluhy žien a mužov - málo známych a dnes už takmer bezmenných, ktorí sa podieľali na tvorbe, technickej produkcii, reprodukcii a distribúcii nepovolených tlačovín (tzv. samizdatu) v dobe neslobody v rokoch 1948 - 1989.

Komu je program určený

Súťaž je určená pre študentov stredných škôl.

Prihláška do súťaže

Prihláška obsahuje ako prílohu (v jednom súbore PDF, v celkovom rozsahu do 10 normostrán) literárnu prácu, najlepšie úvahu alebo esej, na tému slobody slova, výslovne sa vzťahujúcu na nasledujúci text. (Okrem toho treba vyplniť základné údaje do webového formulára.)

K textu nepristupujte ako k sledu tvrdení, s ktorými niekedy súhlasíte, inokedy nie. Snažte sa ho čítať z perspektívy autora a predpokladajte, že ide o zmysluplný, vnútorne jednotný celok.

Oblasťou, kde bola sloboda známa odjakživa - určite nie ako problém, ale ako skúsenosť každodenného života - je politická sféra. Dokonca aj dnes, bez ohľadu na to, či sme si alebo nie sme si toho vedomí, ak hovoríme o probléme slobody, musíme mať na mysli otázku politiky, fakt, že človek je bytosť, ktorej je dané konať. Veď vyjednávanie a politika sú medzi všetkými schopnosťami a možnosťami ľudského života tým jediným, o čom by sme nemohli ani uvažovať, keby sme nepredpokladali, že sloboda existuje. Sotva možno hovoriť o jedinom politickom probléme a zároveň sa nedotknúť, implicitne alebo explicitne, problému ľudskej slobody. Okrem toho, sloboda nie je, presne povedané, len jedným z problémov a fenoménov politickej sféry, ako právo alebo rovnosť; aj keď len zriedkakedy - v časoch kríz a revolúcií - sa sloboda stáva priamym cieľom politického vyjednávania, v skutočnosti je pravou príčinou toho, že ľudia žijú spoločne v politických útvaroch. Bez nej by politický život ako taký nemal zmysel. Zmyslom existencie politiky je sloboda a jej skúsenostným poľom je konanie.

Táto sloboda, ktorú vo všetkých politických teóriách považujeme za samozrejmiú, a musia ju brať do úvahy dokonca aj tí, ktorí vychvaľujú tyranii, je pravým opakom "vnútornej slobody", dôverného priestoru, do ktorého môžu ľudia utiecť pred vonkajším donucovaním a cítiť sa tu slobodnými. Vnútorne cítenie zostáva bez vonkajších prejavov, a preto je samozrejme politicky irelevantné. Nech už je jeho oprávnenie akékoľvek a aj keď je v neskorom staroveku popísané veľmi výrečne, ide o jav historicky neskorý; pôvodne bolo toto cítenie výsledkom odcudzenia sa svetu, kedy svetské skúsenosti boli transformované do skúseností so sebou samým. Skúsenosť vnútornej slobody je odvodená, vždy už predpokladá ústup zo sveta, ktorý slobodu odoprel, do vnútra seba samého, kam nikto iný prístup nemá.

(Arendtová, H .: Mezi minulostí a budoucností, Brno, Centrum pro studium demokracie a kultury, 2002, s. 131.)

Výška ceny

Odměna vo výšce 10 tis. Kč sa udeľuje najviac šiestim súťažiacim, a to bez určenia poradia. Spolu so študentmi bude ocenený aj učiteľ, ktorý prihlásenú prácu viedol, poukážkou do kníhkupectva v hodnote 1 tis. Kč.

Výber ocenených

Nadácia menuje najmenej trojčlennú komisiu, v ktorej je minimálne jeden člen Správnej rady, ktorá navrhne súťažiacich na ocenenie. O udelení cien rozhoduje Správna rada. Tomu istému študentovi môže byť cena udelená len raz.

Časový harmonogram

Vyhlásenie súťaže: 1. 7. 2020

Uzávierka žiadostí: 1. 2. 2021

Vyhlásenie výsledkov: 1. 4. 2021

Slávnostné vyhlásenie výsledkov a odovzdanie cien sa uskutoční v apríli 2021 v Brne.

Nadácia si vyhradzuje právo na ďalšie publikačné využitie súťažných prác; všetky súťažné práce budú archivované v nadácii a víťazné práce budú publikované na webovej stránke nadácie.

Kontakty

Vzdělávací nadace Jana Husa

Cihlářska 15, 602 00 Brno

Kontaktná osoba: Mgr. Jana Švábová

Telefón: +420 54 530 331 240

E-mail: jsvabova@vnjh.cz alebo vnjh@vnjh.cz

Webové stránky: www.vnjh.cz